

Η συνεισφορά του Eurofound στον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων Ευρωπαϊκός Πυλώνας Κοινωνικών Δικαιωμάτων

Ο Ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων είναι η ευρωπαϊκή κοινωνική στρατηγική που διασφαλίζει ότι οι «μεταβάσεις στην κλιματική ουδερότητα, στον ψηφιακό μετασχηματισμό και στις δημογραφικές αλλαγές διακρίνονται από κοινωνική δικαιοσύνη». Στο σχέδιο δράσης του προτείνεται πρωταρχικοί στόχοι που πρέπει να επιτευχθούν από την ΕΕ έως το 2030.

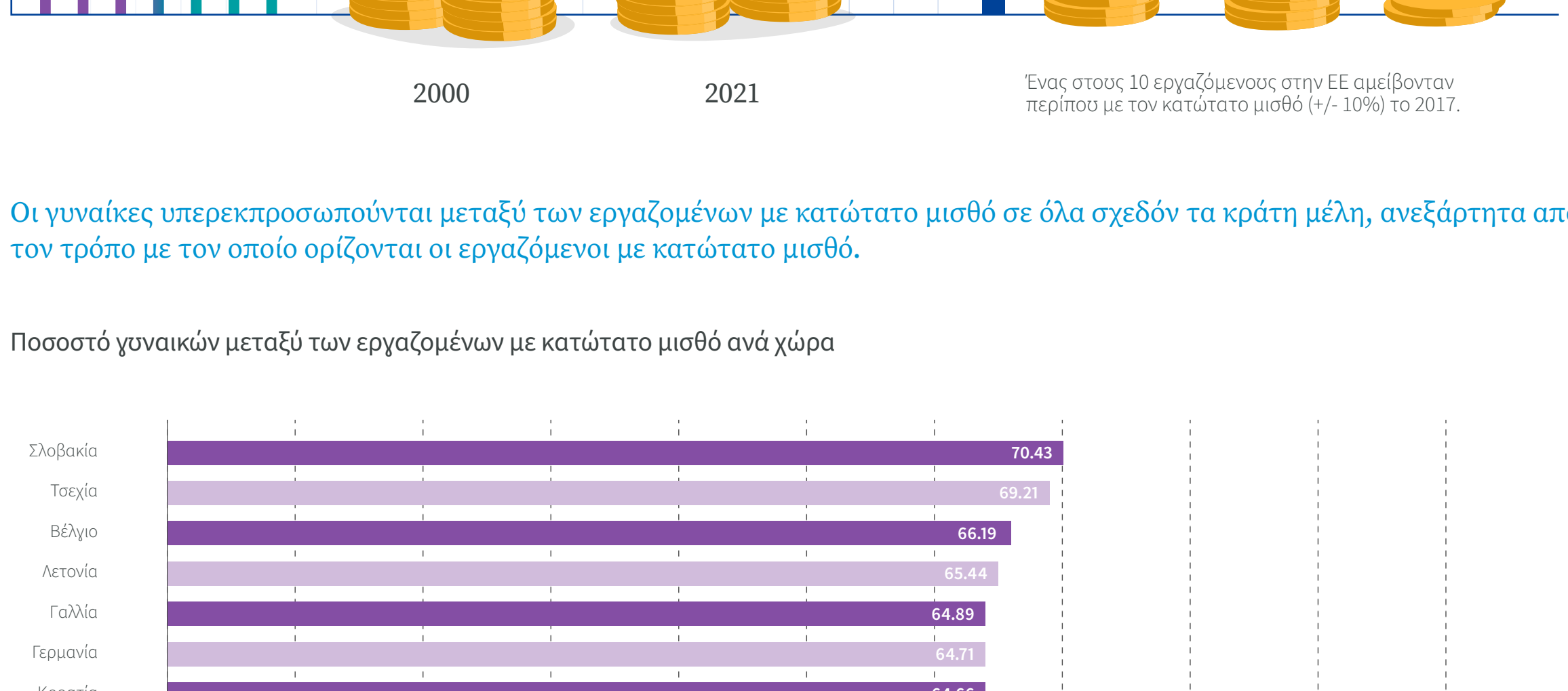
Οι έρευνες και τα ευρήματα του Eurofound υποστηρίζουν τους στόχους που καθορίζονται στο σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, συμβάλλοντας στη διατήρηση καλύτερων συνθηκών εργασίας και διαβίωσης σε όλη την Ευρώπη μετά την πανδημία COVID-19.

Κατώτατοι μισθοί

Οι θεσμοθετημένοι κατώτατοι μισθοί έχουν αυξηθεί σε σύγκριση με τους μισθούς άλλων εργαζομένων από τις αρχές της χιλιετίας και μετά.

Παρά την ανοδική τάση, οι κατώτατοι μισθοί στις περισσότερες χώρες παραμένουν χαμηλοί, **60%** ή ακόμα και χαμηλότεροι **50%** από τους διάμεσους μισθούς.

Αυτό ισχύει κυρίως για τα κράτη μέλη της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης.

Οι γυναίκες υπερεπηρεοπροσονται μεταξύ των εργαζομένων με κατώτατο μισθό σε όλα σχεδόν τα κράτη μέλη, ανεξάρτητα από τον τρόπο με τον οποίο ορίζονται οι εργαζόμενοι με κατώτατο μισθό.

Ποσοστό γυναικών μεταξύ των εργαζομένων με κατώτατο μισθό ανά χώρα

Για τους πληγέντες από την κρίση της νόσου COVID-19, όλες οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις αντιδρούν με μέτρα σταθεροποίησης εισοδημάτων.

Χρόνος εργασίας και ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής

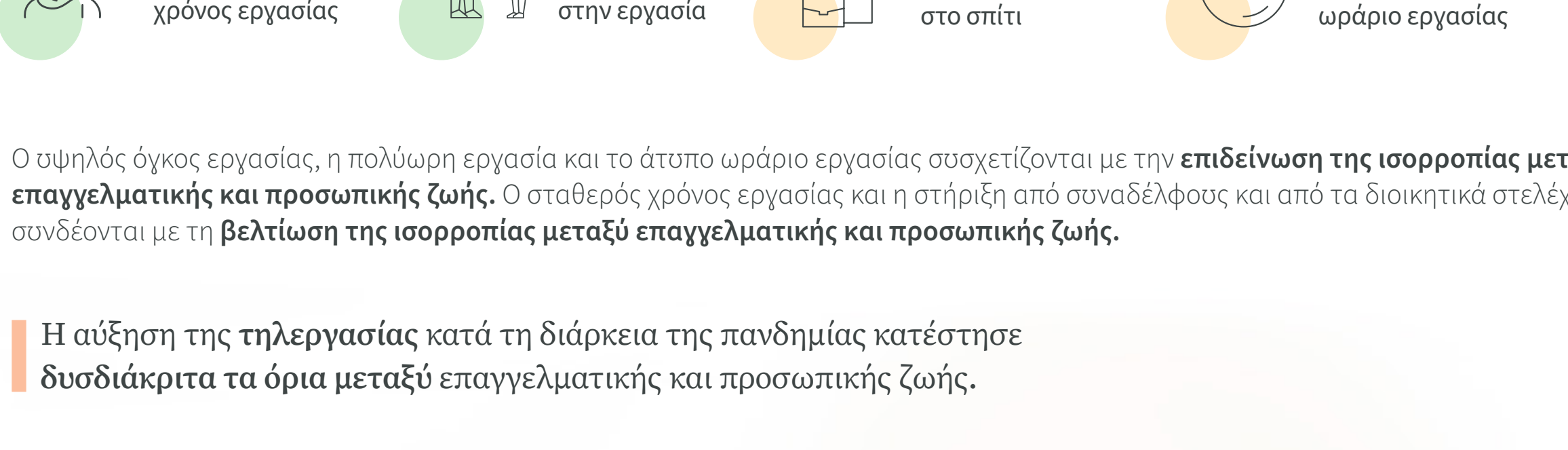
Τα οφέλη της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής είναι πολλά και αφορούν μεταξύ άλλων τα εξής: μεγαλύτερη ικανοποίηση από τη ζωή, μεγαλύτερη ικανοποίηση από την εργασία, καλύτερη ψυχική υγεία και ευζωία, καθώς και μεγαλύτερη δραστηριοποίηση και συμμετοχή.

Κανονισμός από την εργασία

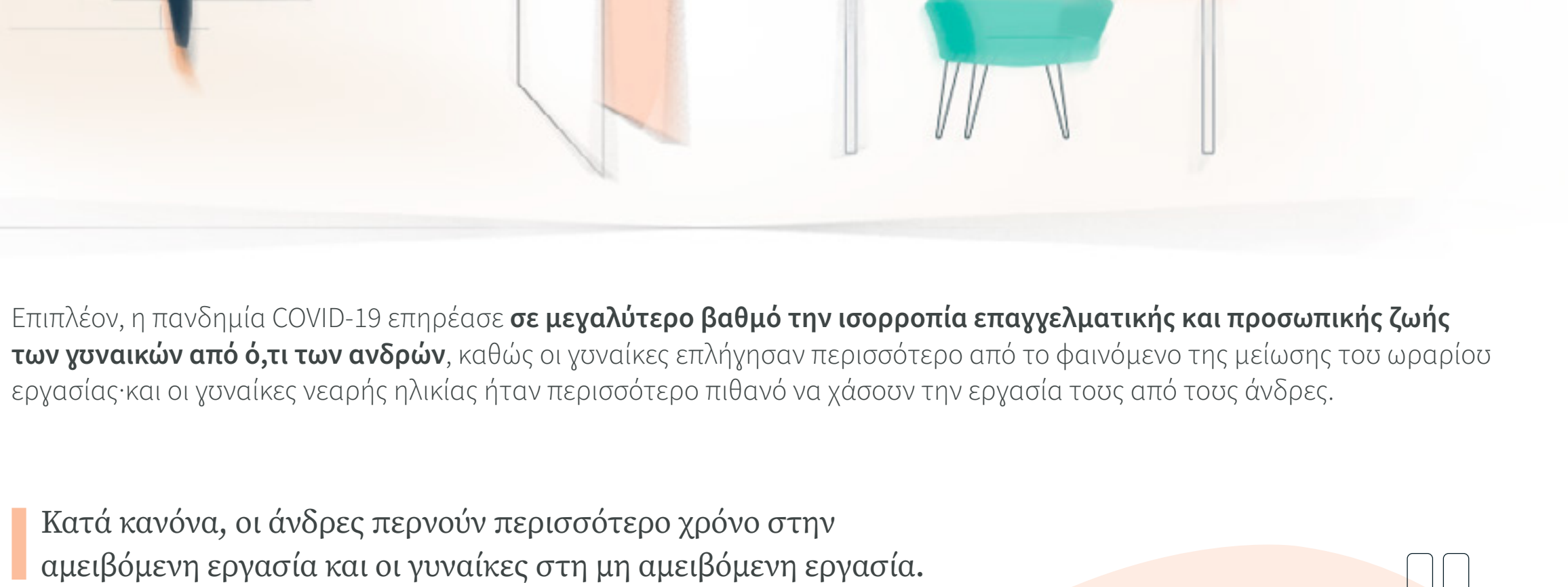
Διαφορετικοί παράγοντες συμβάλλουν στην επίτευξη ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής

Παράγοντες ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής

Ο υψηλός όγκος εργασίας, η πολλή εργασία και το άτυπο ωράριο εργασίας συσχετίζονται με την **επιδείνωση της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής**. Ο σταθερός χρόνος εργασίας και η στήριξη από συναδέλφους και από τα διοικητικά στελέχη συνδέονται με τη **βελτίωση της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής**.

Η αύξηση της τηλεργασίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας κατέστησε **δυσδιάκριτα τα όρια** μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής.

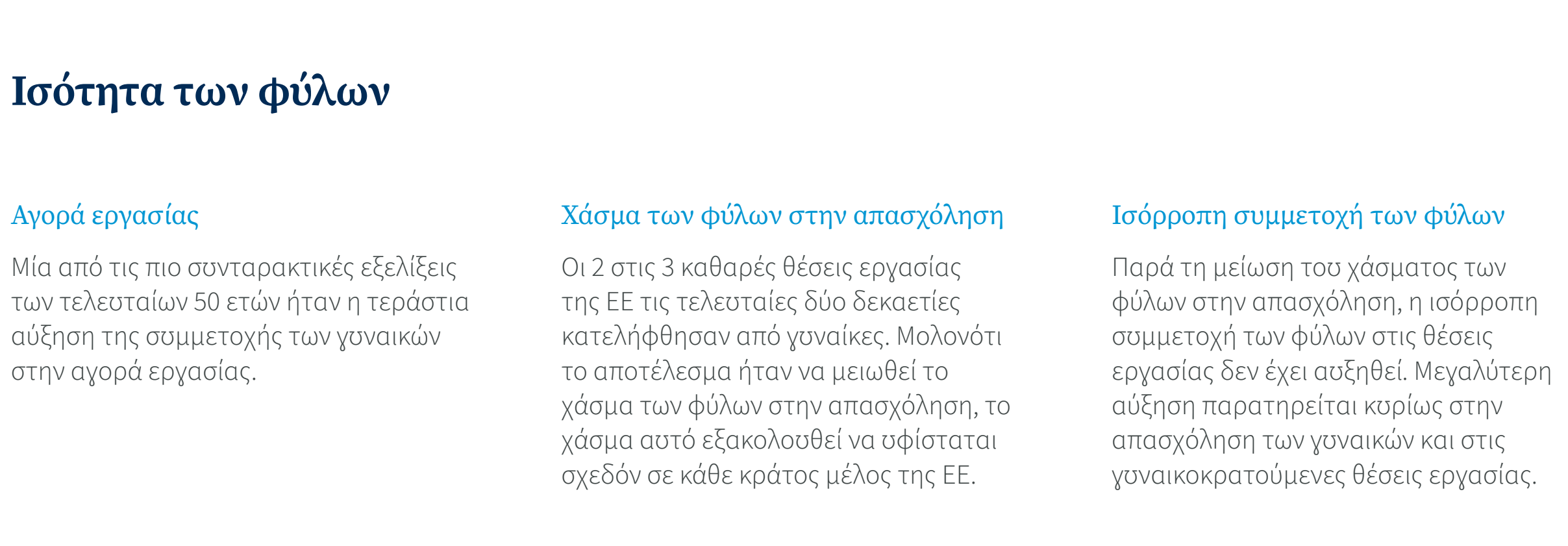

Οι κατ' οίκον τηλεεργαζόμενοι έχουν διπλάσιες πιθανότητες να **υπερβούν το εβδομαδιαίο όριο εργασίας των 48 ωρών** σε σύγκριση με τους εργαζόμενους απασχολούμενους στις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων και έχουν πολύ περισσότερες πιθανότητες να εργαστούν στον ελεύθερό τους χρόνο.

Επιπλέον, η πανδημία COVID-19 επηρέασε **σε μεγαλύτερο βαθμό την ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής των γυναικών από ό,τι των ανδρών**, καθώς οι γυναίκες επλήγησαν περισσότερο από το φαινόμενο της μείωσης του ωραρίου εργασίας και οι γυναίκες νεαρής ηλικίας ήταν περισσότερο πιθανό να χάσουν την εργασία τους από τους άνδρες.

Κατά κανόνα, οι άνδρες περνούν περισσότερο χρόνο στην αμειβόμενη εργασία και οι γυναίκες στη μη αμειβόμενη εργασία.

Συγκεκριμένα, το βάρος των εθονών φροντίδας αυξήθηκε για τις γυναίκες κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Ισότητα των φύλων

Αγορά εργασίας

Μία από τις πιο συνταρακτικές εξελίξεις των τελευταίων 50 ετών ήταν η τεράστια αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Χάσμα των φύλων στην απασχόληση

Οι 2 στις 3 καθαρές θέσεις εργασίας της ΕΕ τις τελευταίες δύο δεκαετίες κατελήφθησαν από γυναίκες. Μολονότι το αποτέλεσμα ήταν να μειωθεί το χάσμα των φύλων στην απασχόληση, το χάσμα αυτό εξακολουθεί να υφίσταται σχεδόν σε κάθε κράτος μέλος της ΕΕ.

Ισορροπία συμμετοχή των φύλων

Παρά τη μείωση του χάσματος των φύλων στην απασχόληση, η ισορροπία συμμετοχή των φύλων στις θέσεις εργασίας δεν έχει αυξηθεί. Μεγαλύτερη αύξηση παρατηρείται κυρίως στην απασχόληση των γυναικών και στις γυναικοκρατούμενες θέσεις εργασίας.

Μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων

Το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων είναι υψηλότερο στις καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας. Η τάση αυτή παρατηρείται σε όλα τα κράτη μέλη παρά το γεγονός ότι οι γυναίκες νεαρής ηλικίας παρασείδουν καλύτερες αποδόσεις από τους άνδρες νεαρής ηλικίας στην εκπαίδευση.

Η απασχόληση των γυναικών θα πρέπει να αυξηθεί με ρυθμό τουλάχιστον **τραπεζίο** από τον ρυθμό αύξησης της απασχόλησης των ανδρών μέχρι το τέλος της δεκαετίας για να εκπληρωθούν οι στόχοι της ισότητας των φύλων και της απασχόλησης που περιλαμβάνονται στο σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων

Ποσοστό απασχόλησης 78% και υποδιπλασιασμός του χάσματος των φύλων στην απασχόληση έως το 2030.

Νέοι

Η κρίση της περιόδου 2008-2013 κατέδειξε ότι οι νέοι είναι περισσότερο ευάλωτοι στην οικονομική ύφεση από τις άλλες ηλικιακές ομάδες. Για άλλη μία φορά οι νέοι επλήγησαν περισσότερο από την απώλεια θέσεων εργασίας κατά τη διάρκεια της κρίσης της νόσου COVID-19.

Αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19

12% των εργαζομένων ηλικίας 18-29 ετών ανέφεραν ότι έχασαν την εργασία τους κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Το ποσοστό των ΕΑΕΚ αυξάνεται

Το ποσοστό των νέων ηλικίας **15-29 ετών που είναι εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΑΕΚ) αυξήθηκε στο 13,7%** το 2020

Ο στόχος του κοινωνικού πυλώνα

Ο κοινωνικός πυλώνας έχει σκοπό να **μειώσει το ποσοστό των ΕΑΕΚ στο 9%** έως το 2030.

Η κρίση της πανδημίας COVID-19 είχε δραστικό αντίκτυπο στην ικανοποίηση από τη ζωή και στην ψυχική υγεία των νέων σε σύγκριση με τους μεγαλύτερους. Ωστόσο, τα επίπεδα εμπιστοσύνης των νέων στους θεσμικούς παραμένουν υψηλότερα από τα επίπεδα εμπιστοσύνης άλλων ηλικιακών ομάδων.

Εάν κρατηθούν μέτρα τα οποία είχαν σκοπό να μειώσουν τα εμπόδια στην χρηματοδοτική στήριξη και την κοινωνική προστασία είναι ασέβητες που παρέχουν ολοκληρωμένες ευκαιρίες κατάρτισης και μείωσης σε όλους τους εργαζόμενους και να διατηρηθούν οι θέσεις εργασίας τους, ακόμα και αν οι εργαζόμενοι εργάζονταν λιγότερο ή και καθόλου για ορισμένο χρονικό διάστημα. Ωστόσο, παρατηρήθηκαν διαφορές μεταξύ των χωρών όσον αφορά τη διάρκεια της στήριξης και το ποσοστό αναπλήρωσης (το ύψος του εισοδήματος που έλαβαν οι εργαζόμενοι για τις ώρες για τις οποίες δεν εργάστηκαν).

Το 2022 ανακρήχθηκε Ευρωπαϊκό Έτος Νεολαίας

Δεξιότητες και κατάρτιση

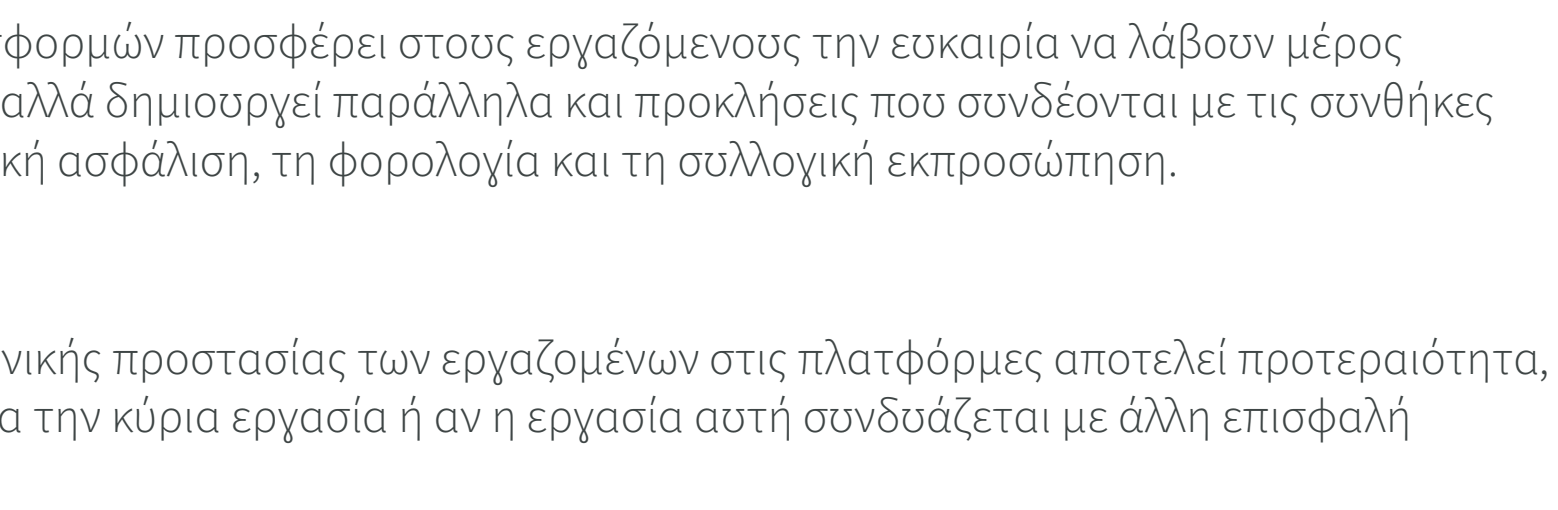
Η κατάρτιση αποτελεί σημαντικό μέσο για την επίτευξη θετικών αποτελεσμάτων στους χώρους εργασίας.

Οι περισσότερες επιχειρήσεις στην ΕΕ παρέχουν τουλάχιστον στοιχειώδη κατάρτιση σε ορισμένες εργαζόμενες, λίγες όμως είναι αυτές που παρέχουν ολοκληρωμένες ευκαιρίες κατάρτισης και μείωσης σε όλους τους εργαζόμενους και να διατηρηθούν οι θέσεις εργασίας τους, ακόμα και αν οι εργαζόμενοι εργάζονταν λιγότερο ή και καθόλου για ορισμένο χρονικό διάστημα. Ωστόσο, παρατηρήθηκαν διαφορές μεταξύ των χωρών όσον αφορά τη διάρκεια της στήριξης και το ποσοστό αναπλήρωσης (το ύψος του εισοδήματος που έλαβαν οι εργαζόμενοι για τις ώρες για τις οποίες δεν εργάστηκαν).

Ποσοστό προσόντα από τα απαιτούμενα 16%

Λιγότερα προσόντα από τα απαιτούμενα 13%

Προσόντα 71% των εργαζομένων διαθέτει δεξιότητες που ταιριάζουν στις επαγγελματικές απαιτήσεις

Στόχος του σχεδίου δράσης για τον κοινωνικό πυλώνα: έως το 2030 τουλάχιστον το 60% του συνόλου των ενηλίκων θα πρέπει να κατάρτιζεται κάθε χρόνο.

Εργασία στις πλατφόρμες

Οικονομία των πλατφορμών

Η ραγδαία άνοδος της οικονομίας των πλατφορμών έχει συμβάλει στον έντονο μετασχηματισμό των ευρωπαϊκών αγορών ορισμένες, ο οποίος επηρεάστηκε από την πανδημία COVID-19. Τα υφιστάμενα ρυθμιστικά πλαίσια και οι ορισμένες πρωτοβουλίες δεν έχουν ακόμα ικανοποιηθεί το χαμένο έδαφος.

Ευκαιρίες αντί προκλήσεων

Η οικονομία των πλατφορμών προσφέρει στους εργαζόμενους την ευκαιρία να λάβουν μέρος στην ψηφιακή αγορά αλλά δημιουργεί παράλληλα και προκλήσεις που συνδέονται με τις συνθήκες εργασίας, την κοινωνική ασφάλιση, τη φορολογία και τη συλλογική εκπροσώπηση.

Κοινωνική προστασία

Η βελτίωση της κοινωνικής προστασίας των εργαζομένων στις πλατφόρμες αποτελεί προτεραιότητα, ειδικά αν πρόκειται για την κύρια εργασία ή αν η εργασία αυτή συνδυάζεται με άλλη επισφαλή απασχόληση.

Επίπεδα άτυπης απασχόλησης στην ΕΕ

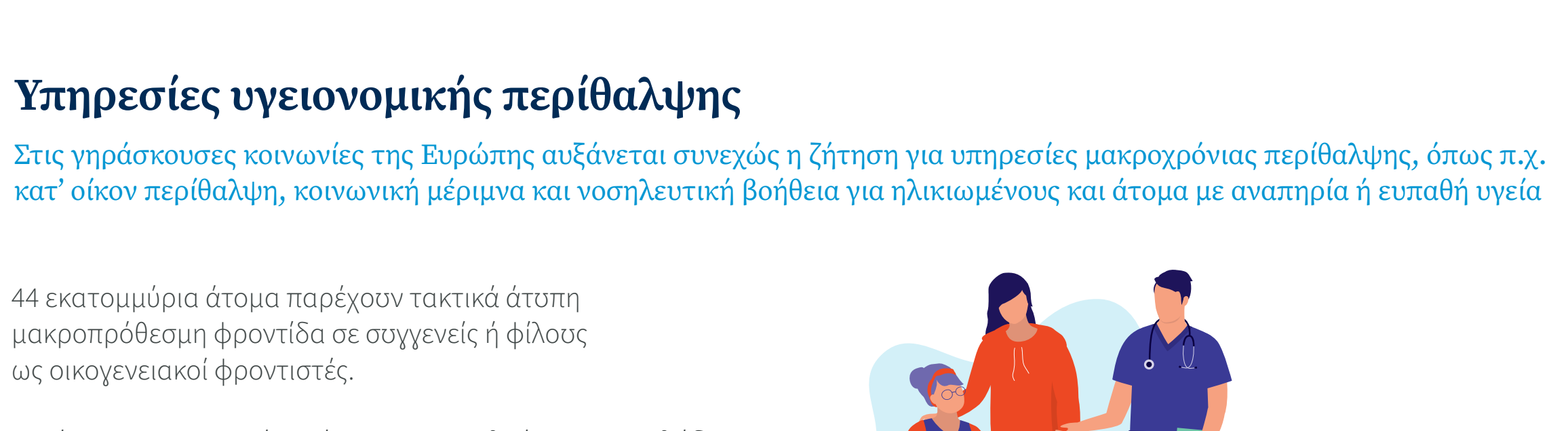

Κοινωνική προστασία

Στον κοινωνικό πυλώνα επισημαίνεται ότι ανεξάρτητα από το είδος και τη διάρκεια της σχέσης απασχόλησης, οι εργαζόμενοι και, υπό προϋποθέσεις συνθήκες, οι αυτοαπασχολούμενοι, έχουν το δικαίωμα επαρκούς κοινωνικής προστασίας

Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ εφόρμασαν συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας, διαβιτώντας εθνικούς και ενωσιακούς πόρους ώστε να προστατευτούν οι μισθοί των εργαζομένων και να διατηρηθούν οι θέσεις εργασίας τους, ακόμα και αν οι εργαζόμενοι εργάζονταν λιγότερο ή και καθόλου για ορισμένο χρονικό διάστημα. Ωστόσο, παρατηρήθηκαν διαφορές μεταξύ των χωρών όσον αφορά τη διάρκεια της στήριξης και το ποσοστό αναπλήρωσης (το ύψος του εισοδήματος που έλαβαν οι εργαζόμενοι για τις ώρες για τις οποίες δεν εργάστηκαν).

Μέγιστα ποσοστά αναπλήρωσης μέσω συστημάτων προστασίας της εργασίας

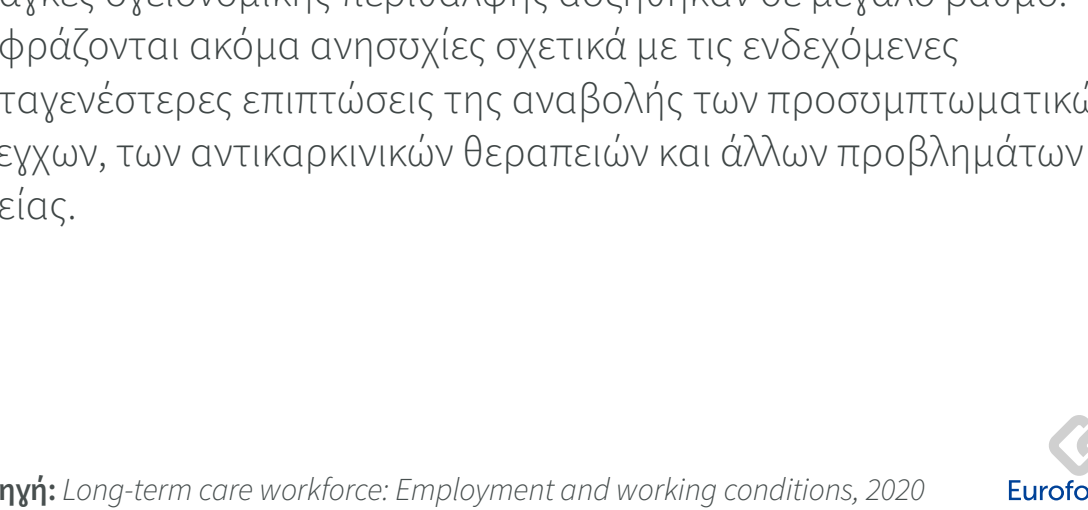
Οι αυτοαπασχολούμενοι έχουν πολύ περισσότερες πιθανότητες να μείνουν άνεργοι κατά τη διάρκεια της κρίσης της νόσου COVID-19 (13%) από τους υπαλλήλους (8%) και τους αυτοαπασχολούμενους με υπαλλήλους (2,3%). Η κρίση της νόσου COVID-19 είχε επίσης ως αποτέλεσμα να χορηγηθεί –απορροπία μέχρι τότε– στήριξη στους αυτοαπασχολούμενους.

Υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης

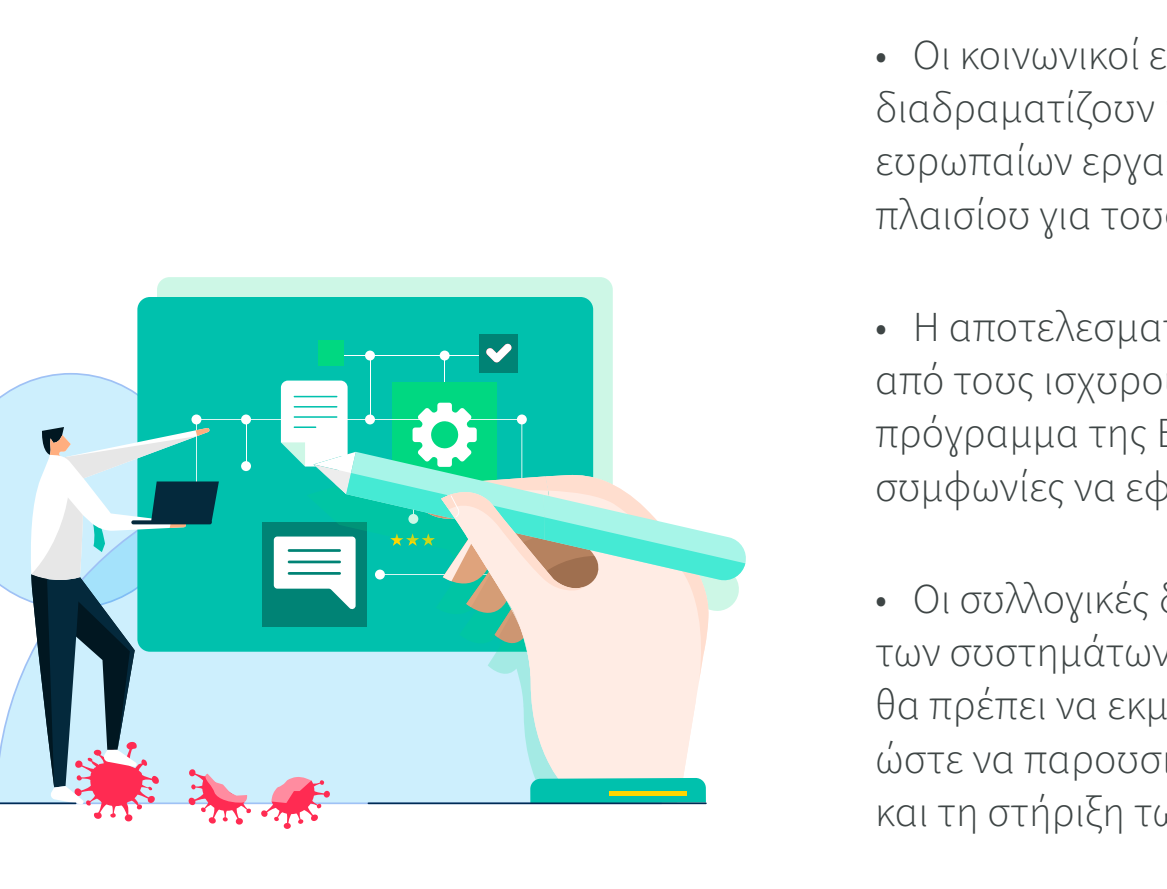
Στις γήρσκουσες κοινωνίες της Ευρώπης αυξάνεται συνεχώς η ζήτηση για υπηρεσίες μακροχρόνιας περίθαλψης, όπως π.χ. κατ' οίκον περίθαλψη, κοινωνική μέριμνα και νοσηλευτική βοήθεια για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία ή ευπαθή υγεία

44 εκατομμύρια άτομα παρέχουν τακτικά άτυπη και οργανωμένη φροντίδα σε συγγενείς ή φίλους ως οικογενειακοί φροντιστές.

Περίπου 6,3 εκατομμύρια άτομα απασχολούνται στον κλάδο της μακροχρόνιας περίθαλψης στην ΕΕ – ο αριθμός αυξήθηκε κατά περίπου ένα τρίτο μέσα σε μία μόλις δεκαετία.

Επιπτώσεις της εργασίας στην υγεία

Οι ατομικοί εταίροι, μέσω των συλλογικών διαπραγματεύσεων, διαπραγματεύονται κίνητρο για τη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης των εργαζομένων και τη διαμόρφωση σταθερού και προβλεπόμενου πλαισίου για τους εργοδότες.

Η αποτελεσματικότητα των ευρωπαϊκών κοινωνικών πολιτικών εξαρτάται από τους ισχυρούς δεσμούς με το εθνικό επίπεδο ώστε το παλιό πρόγραμμα της ΕΕ να παραμείνει επίκαιρο και οι ενωσιακές αστόνιμες συμφωνίες να εφαρμόζονται με οριστικό τρόπο σε εθνικό επίπεδο.

Οι συλλογικές διαπραγματεύσεις εξασκοιούθουν να βρίσκονται στον πυρήνα των συστημάτων εργασιών σχέσεων στην ΕΕ. Οι φορές γάρατες πολιτικές θα πρέπει να μετασχηματιστούν την ενκαιρία της κρίσης της νόσου COVID-19 ώστε να παρουσιάσουν νέες πρωτοβουλίες για την προώθηση, την ενίσχυση και τη στήριξη των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Η διασφάλιση και η προώθηση δίκαιων, λειοτακτικών και ισορροπικών εργασιακών σχέσεων στην ΕΕ, μετά μάλιστα την πανδημία COVID-19.

Κοινωνική συνοχή και σύγκλιση

Η βιώσιμη οικονομική και κοινωνική σύγκλιση έχει πρωταρχική σημασία για την διασφάλιση σταθερότητας της Ευρώπης και απαιτεί την εφαρμογή ενιαίας ευρωπαϊκής προσέγγισης.

Η πανδημία COVID-19 ενέχει τον κίνδυνο να διεκρινεί περαιτέρω τις ανισότητες μεταξύ των κρατών μελών και σε όλες τις κοινωνικοοικονομικές ομάδες. Η πανδημία θα δοκιμάσει την οικονομική και κοινωνική ανθεκτικότητα των κρατών μελών έναντι του κινδύνου της οικονομικής και κοινωνικής απόκλισης στην ΕΕ.

Οι ασθενέστερες ανισότητες μπορούν επίσης να απονομηθούν της σταθερότητας της ΕΕ και να αναδεικνύουν την ανάγκη της πλήρους εφαρμογής του κοινωνικού πυλώνα και της ασφαλούς ενμίσωσης των πολιτών της ΕΕ για τα μέτρα αυτά.

Ανακαλύψτε τον κόσμο παρακολούθησης της σύγκλισης στην ΕΕ και την εφαρμογή convergEU app του Eurofound.

